

Sygn. akt I C 1443/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 grudnia 2019 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Lidia Grzelak

Protokolant sądowy Monika Goryszewska

po rozpoznaniu w dniu 5 grudnia 2019 r. w Ciechanowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. w W.

przeciwko N. M.

o zapłatę 10993,93 zł

I zasądza od pozwanej N. M. na rzecz powoda (...) S.A. w W. kwotę 10993,93 zł (dziesięć tysięcy dziewięćset dziewięćdziesiąt dziewięć złotych dziewięćdziesiąt trzy grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 24 lipca 2019 r. do dnia zapłaty;

II zasądza od pozwanej N. M. na rzecz powoda (...) S.A. w W. kwotę 3900,00 zł (trzy tysiące dziewięćset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 3600,00 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia Lidia Grzelak

Sygn. akt I C 1443/19

UZASADNIENIE

W dniu 24 lipca 2019 r. powód (...) S.A. w W. wniósł do Sądu Rejonowego w Ciechanowie pozew wnosząc o zasądzenie od pozwanej N. M. kwoty 10993,93 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wytoczenia powództwa tj. od dnia 24 lipca 2019 r. do dnia zapłaty. Ponadto powód wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W dniu 9 sierpnia 2019 r. Sąd Rejonowy w Ciechanowie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym uwzględniając powództwo w całości.

W ustawowym terminie pozwana N. M. wniosła sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na swoją rzecz od powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Pozwana N. M. kwestionowała zarówno istnienie roszczenia, podniosła zarzut przedwczesności wytoczenia powództwa oraz zastosowanie w umowie klauzul niedozwolonych, a nadto wygaśnięcie zobowiązania w części.

W toku procesu przed Sądem Rejonowym w Ciechanowie strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 listopada 2018 r. N. M. zawarła z (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. umowę pożyczki nr (...) kwoty 5600,00 zł. Umowa została zawarta na okres 30 miesięcy do dnia 13 maja 2021 r. Stałe oprocentowanie pożyczki wynosiło 10,00 % w stosunku rocznym. Całkowita kwota do spłaty ustalona na dzień postawienia do dyspozycji N. M. całej kwoty pożyczki wynosiła 11940,37 zł, na co składały się poszczególne kwoty: - kwota 5600,00 zł – tytułem całkowitej kwoty pożyczki, - kwota 762,77 zł tytułem odsetek naliczonych za cały okres obowiązywania umowy, - kwota 5577,60 zł tytułem prowizji (całkowity koszt pożyczki). N. M. na mocy podpisanej umowy zobowiązała się do terminowej spłaty pożyczki; spłata miała nastąpić w ratach miesięcznych. Umowa została zawarta za pośrednictwem platformy internetowej w drodze akceptacji przez N. M. warunków umowy poprzez odznaczenie odpowiednich pól wyboru na formularzu oraz dokonanie przez nią wpłaty 1,00 zł na rachunek pożyczkodawcy. Na rachunek bankowy wskazany na tym przelewie, (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. dokonał przekazania kwoty 5600,00 zł (umowa pożyczki wraz z załącznikami k. 9 – 17, potwierdzenie wykonania transakcji k. 18, 19).

W związku z brakiem spłat rat pożyczki (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wypowiedział N. M. umowę pożyczki pismem z dnia 24 lutego 2019 r., wzywając ją jednocześnie do spłaty całego zadłużenia w terminie 14 dni od otrzymania wezwania (wypowiedzenie umowy k. 20).

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na mocy umowy przelewu wierzytelności zbył przysługującą mu wobec N. M. wierzytelność na rzecz (...) S.A. w W. (porozumienie z dnia 10.05.19 r. wraz z częściowym wykazem wierzytelności k. 21 - 23).

N. M. do chwili wytoczenia powództwa wpłaciła jedynie część zadłużenia. Po uwzględnieniu dokonanych przez nią wpłat do zapłaty z tytułu umowy z dnia 6 listopada 2018 r. pozostaje łącznie kwota 10993,93 zł, w tym 5444,51 zł – należność główna, 5391,10 zł – prowizja oraz 158,32 zł – skapitalizowane odsetki umowne (bezsporne).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych w sprawie dokumentów, a w szczególności umowy pożyczki, potwierdzeń transferów środków finansowych, wypowiedzenia umowy pożyczki, wezwania do zapłaty, porozumienia.

W ocenie Sądu, zebrany w sprawie materiał dowodowy, wbrew stanowisku pozwanej N. M. wskazuje w sposób jednoznaczny na istnienie roszczenia dochodzonego pozwem, wynikającego z umowy pożyczki z dnia 6 listopada 2018 r. zawartej za pośrednictwem internetu. Wypowiedzenie pożyczki oraz wezwania wysłane były pod adres tożsamy z adresem wskazanym w pozwie, pod którym pozwana odbierała korespondencję adresowaną do niej w niniejszej sprawie, stąd również brak potwierdzenia twierdzeń pozwanej, iż nie zostały one jej doręczone.

Pozwana N. M. wskazywała, iż dokonała częściowej spłaty pożyczki, czemu powód nie zaprzeczał. Pozwana nie wykazała, że wskazane przez powoda rozliczenie zadłużenia jest nieprawidłowe, w szczególności, że dokonała spłaty zadłużenia w wyższej niż wskazuje do powód wysokości.

Wskazać należy, że pozwana N. M. została przez Sąd wezwana na rozprawę w dniu 5 grudnia 2019 r. do osobistego stawiennictwa celem złożenia zeznań, jednakże nie stawiała się na wezwanie (zpo k. 46).

Kwestionowanie przez pozwaną uczciwości warunków, na jakich została zawarta umowa na obecnym etapie postępowania nie zasługuje na uwzględnienie. Wszelkie wątpliwości związane z warunkami zawieranej umowy pozwana powinna ocenić na etapie jej zawierania, a nie na etapie dochodzenia przez powoda zaległych należności. Pozwana N. M. nie skorzystała z możliwości odstąpienia od umowy; co więcej przystąpiła do jej wykonania, spłacając początkowo raty pożyczki. Jeżeli chodzi o podnoszone przez pozwaną zarzuty dotyczące naruszenia zasad współżycia społecznego oraz dobrych obyczajów, jak również zastosowania klauzul abuzywnych bądź mających na celu obejście przepisów całkowitym koszcie umowy, wskazać należy, że pozwana poprzestaje na ogólnikowym sformułowaniu

zarzutów, nie odnosząc ich do konkretnej sprawy; nie wskazała również do jakiej wysokości uznać należy koszty pożyczki należne powodowi za usprawiedliwione.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu, powództwo (...) S.A. w W. zasługuje na uwzględnienie.

Umowa pożyczki podlega ogólnym przepisom prawa cywilnego (art. 720 – 724 kc). Mają one zastosowanie zarówno w relacjach między osobami fizycznymi oraz w relacjach przedsiębiorca – konsument. W tym ostatnim przypadku zastosowanie mają ponadto przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim oraz ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta.

Zgodnie z art. 720 kc, przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Zgodnie z art. 509 kc, wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Zgodnie art. 511 kc, jeżeli wierzytelność jest stwierdzona pismem, przelew tej wierzytelności powinien być również pismem stwierdzony.

W razie zatem cesji wierzytelności, na nabywcę przechodzi ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, wszystkie właściwości, przywileje i braki, a więc ustawodawca zakłada identyczność wierzytelności cesjonariusza z wierzytelnością cedenta (art. 509 § 2 kc). Co do zasady, nabywca wstępuje w sytuację prawną cedenta.

(...) S.A. w W. nabył przedmiotową wierzytelność od (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W.. Potwierdzeniem tego jest porozumienie z dnia 10 maja 2019 r. wraz z częściowym wykazem wierzytelności, w którym opisana jest wierzytelność wraz z podaniem numeru umowy pożyczki i daty jej zawarcia, numeru PESEL pożyczkobiorcy oraz kwoty pożyczki.

Jak wskazano powyżej, norma zawarta w art. 511 kc nie wymaga zawarcia umowy przelewu w formie pisemnej, a jedynie tego, aby istniało pismo, które potwierdza dokonanie przelewu wierzytelności. Sąd w niniejszym składzie podziela w całości rozważania Sądu Apelacyjnego w Katowicach zawarte w wyroku z 8 marca 2005 r. w sprawie I ACa 1516/04, który podkreślił: „Ustawodawca w art. 511 kc mówi o "stwierdzeniu" przelewu wierzytelności pismem, a nie o zawarciu przelewu w formie pisemnej. Czym innym jest dokonanie czynności prawnej w formie pisemnej, a czym innym "stwierdzenie" pismem, iż określona czynność została dokonana. "Stwierdzenie pismem" nie odnosi się bowiem do formy czynności prawnej, a jedynie do istnienia pisma stwierdzającego, że umowa przelewu została przez strony zawarta.”. Dalej Sąd ten zasadnie podkreśla: „W sytuacji, gdy obie strony zgodnie twierdzą, że doszło do przelewu wierzytelności z umowy ubezpieczenia i że obie strony miały taki zamiar i cel umowy na względzie - zbędne są rozważania i dokonywanie wykładni oświadczeń woli w tym przedmiocie. Dokonywanie takiej wykładni ma bowiem sens wówczas, gdy stanowiska stron umowy różnią się.”.

Na skutek przelewu wierzytelności doszło więc do zmiany strony stosunku zobowiązaniowego po stronie wierzyciela, a zatem powód jest legitymowany czynnie do występowania w niniejszym procesie. Znajdujące się w aktach sprawy dokumenty potwierdzają w myśl art. 511 kc, że do zawarcia umowy doszło. Nadto zostało przedłożone przez powoda wezwanie, którym zawiadomił pozwaną o zawarciu umowy cesji z wierzycielem. W myśl art. 515 kc, jeżeli dłużnik, który otrzymał o przelewie pisemne zawiadomienie pochodzące od zbywcy, spełnił świadczenie do rąk nabywcy wierzytelności, zbywca może powołać się wobec dłużnika na nieważność przelewu albo na zarzuty wynikające z jego podstawy prawnej tylko wtedy, gdy w chwili spełnienia świadczenia były one dłużnikowi wiadome. Przepis ten stosuje się odpowiednio do innych czynności prawnych dokonanych między dłużnikiem a nabywcą wierzytelności.

Bezspornym jest w niniejszej sprawie, że dokonywane przez pozwaną wpłaty przed wytoczeniem powództwa zostały w całości uwzględnione przy ustalaniu wartości przedmiotu sporu w niniejszej sprawie.

Pożyczkodawca wypełnił w całości swoje zobowiązania wynikające z umowy pożyczki z dnia 6 listopada 2018 r., co potwierdza wydruk wykonania transakcji płatniczej na wskazany przez pozwaną N. M. numer rachunku bankowego. Niewątpliwie zatem w świetle treści umowy roszczenie powoda należy uznać za zasadne, zarówno co do należności głównej, jak i odsetek za opóźnienie.

Zarzut pozwanej N. M., iż powód zastosował w umowie pożyczki zapisy, które miały na celu obejście normy art. 385¹ kc jest bezpodstawny i nie zasługuje na uwzględnienie. Przepisy prawa nie zabraniają naliczania kosztów udzielenia pożyczki, co jest powszechne w instytucjach zajmujących się udzielaniem pożyczek i taka praktyka nie stanowi próby obejścia przepisów prawa. Umowa pożyczki ma charakter odpłatny. Ustanowienie prowizji jest więc – co do zasady - zgodne z przepisami prawa. Poprzednik prawny powoda prowadzi działalność gospodarczą w zakresie udzielania pożyczek i udostępnił pozwanej środki finansowe na określony okres czasu. Pożyczkodawcy przysługuje zatem prowizja, która ma stanowić dla pożyczkodawcy wynagrodzenie za koszty związane z umową. Wysokość naliczonych z tytułu umowy pożyczki opłat pozwana N. M. zaakceptowała, zatwierdzając postanowienia umowy w systemie informatycznym. Koszty te zostały wskazane w umowie wprost, a nie jako np. sumę bądź iloczyn niedookreślonych składników. Zmiana stanowiska pozwanej N. M., co do oceny kwestii obciążenia jej prowizją, nastąpiła w momencie, gdy powód wniósł pozew w niniejszej sprawie. Jeżeli pozwana miała wątpliwości co do warunków umowy mogła przed jej zawarciem zasięgnąć porady profesjonalisty.

Podkreślić należy, że pozwana podnosząc zarzut zastosowania klauzul niedozwolonych przez powoda, nie wskazała żadnej konkretnej klauzuli.

Ustawodawca wymienia następujące przesłanki uznania danego postanowienia za niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ kc: dane postanowienie umowne jest „nieuzgodnione indywidualnie”; kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Zastrzeżono przy tym, że postanowienia określające główne świadczenia stron, takie jak cena lub wynagrodzenie, mogą zostać uznane za niedozwolone postanowienia umowne tylko wówczas, gdy zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. W celu ustalenia, czy konkretne postanowienie umowne należy kwalifikować jako „nieuzgodnione indywidualnie”, należy zbadać, czy konsument miał na treść danego postanowienia „rzeczywisty wpływ” (art. 385¹ § 3 zd. 1 kc). W szczególności ustawodawca zwraca uwagę na niebezpieczeństwo „nieuzgodnionego indywidualnie” charakteru postanowienia umowy przejętego z wzorca umownego. Kontrolą podlegają zatem nieuzgodnione indywidualnie: postanowienia umowne przejęte z wzorca umownego bądź też nie (w przypadku umowy zawartej bez użycia wzorca umownego chodzi o te, które nie były przez strony negocjowane) oraz postanowienia wzorców umownych.

Ciężar dowodu spoczywa oczywiście na tym, kto z okoliczności indywidualnego uzgodnienia treści postanowienia lub braku takiego uzgodnienia wyciąga skutki prawne (art. 6 kc). W sporze wynikłym w obrocie konsumenckim to najczęściej przedsiębiorcy zależy na wykazaniu faktu indywidualnego uzgodnienia. Na konsumentce zaś ciąży jedynie wymóg wykazania, że zaskarżone przez niego postanowienie jest przejęte z wzorca umowy, bez konieczności dowodzenia, że zostało mu narzucone z pominięciem indywidualnego uzgodnienia. Domniemanie z art. 385¹ § 4 kc, nie obejmuje oczywiście postanowień samej umowy. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem rozstrzygającym o tym, czy postanowienie wzorca umownego jest niedozwolone. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zakazuje wykorzystywania danej klauzuli, zbadawszy przesłanki uznania postanowienia za niedozwolone z art. 385¹ § 1 kc (art. 23b ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów). Zgodnie z art. 23d cyt. ustawy, prawomocna decyzja o uznaniu postanowienia wzorca umowy za niedozwolone jest skuteczna wobec przedsiębiorcy, co do którego stwierdzono stosowanie niedozwolonego postanowienia umownego oraz wobec wszystkich konsumentów, którzy zawarli z nim umowę na podstawie wzorca wskazanego w decyzji.

W niniejszej sprawie pozwana N. M. powołała się na zastosowanie niedozwolonego postanowienia umownego, jednakże nie wskazując okoliczności uzasadniające uznanie umowy za spełniające te warunki, a ciężar dowodu w tym zakresie obciążał pozwaną.

Okoliczności niniejszej sprawy nie uzasadniają również poglądu, by postanowienia umowy w przedmiocie prowizji miały na celu obejście prawa lub były sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i naruszały normę art. 58 § 2 kc. Należy podkreślić, iż powód na podstawie umowy pożyczki przekazał pozwanej do dyspozycji kwotę 5600,00 zł w zamian za określony w umowie zysk z tytułu prowizji i oprocentowania. Powód był uprawniony do obciążenia pozwanej prowizją we wskazanej w umowie wysokości. Dodatkowo wskazać należy, że koszty związane z umowy pożyczki nie przekraczają maksymalnej kwoty pozaodsetkowych kosztów kredytu i zostały ustalone zgodnie z art. 36a ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. Przepis ten wprowadził pojęcie limitu pozaodsetkowych kosztów w związku z określoną umową kredytu konsumenckiego. Limit pozaodsetkowych kosztów kredytu, określono jako pewien pułap wyliczany na podstawie całkowitej kwoty kredytu. Całkowita kwota kredytu to maksymalna suma środków pieniężnych, które kredytodawca udostępnia konsumentowi na podstawie umowy o kredyt. Maksymalną kwotę kredytu oblicza się według wzoru: $(...) \leq (K \times 25\%) + (K \times n \times 30\%)$, w którym poszczególne symbole oznaczają: (...) maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu, K – całkowitą kwotę kredytu, n – okres spłaty wyrażony w dniach, R – liczbę dni w roku. Wskazać należy, że ustalona przez pierwotnego wierzyciela prowizja w wysokości nie przewyższa maksymalnej kwoty pozaodsetkowych kosztów kredytu. Ponadto zgodnie z art. 36a ust. 2 cyt. ustawy, pozaodsetkowe koszty kredytu w całym okresie kredytowania nie mogą być wyższe od całkowitej kwoty kredytu. Jak wynika z umowy pożyczki z dnia 6 listopada 2018 r. pozaodsetkowe koszty w niej wskazane nie przekraczają całkowitej kwoty udzielonej pożyczki w wysokości 5600,00 zł.

Należy podkreślić, iż poprzednik prawny powoda na podstawie umowy pożyczki przekazał pozwanej N. M. do dyspozycji kwotę 5600,00 zł w zamian za określony w umowie zysk z tytułu prowizji i oprocentowania. Powód był uprawniony do obciążenia pozwanej prowizją we wskazanej w umowie wysokości. Wobec tego żądanie powoda zwrotu pożyczki wraz z dodatkowymi kosztami: prowizją i odsetkami uznać należy za zasadne.

W związku z powyższym Sąd orzekł jak w pkt I wyroku, zasądzając żadaną przez powoda kwotę 10993,93 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 24 lipca 2019 r. do dnia zapłaty.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 kc, zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc, który stanowi, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Pozwana N. M. przegrała proces w całości, zatem zwrócić powodowi poniesione przez niego koszty procesu w kwocie 3900,00 zł. Na kwotę powyższą składają się 300,00 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu oraz 3600,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powoda Sąd ustalił na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radów prawnych.